

*MRTVI JARAK 2016. - ODRŽAN SPOMEN NA ŽRTVE
KOMUNISTI KO- ETNI KO- JUGOSLAVENSKOG TERORA*

Prigodom Europskog dana sjećanja na žrtve totalitarnih i autoritarnih režima središnji spomen za Virovitičko-podravsku županiju održan je u utorak 23. kolovoza 2016. godine pored spomenika žrtvama u MRTVOM JARKU.

Na skupu su govorili na čelu općine Suhopolje Marijan Brlek, predsjednik Hrvatskog domobranstva Virovitica Vlatko Ljubić, obnašateljica dužnosti župana Virovitičko-podravške županije Sanja Bošnjak, saborski zastupnik Miroslav Tučan, ministar regionalnog razvoja i EU fondova Tomislav Tolušić i predsjednik HVIDR-e RH i izaslanik predsjednice RH Kolinde Grabar-Kitarović, Josip Štanić. Potom je uslijedilo polaganje vijenaca i postavljanje zapaljenih svijeća da gore kao spomen na žrtve i Bogu na slavu. Vijence su položila i svijeće zapalila izaslanstva državnog vrha, zatim Županije, gradova i općina, policije, županijskog i gradskih te općinskih odbora HDZ-a, udruga proisteklih iz domovinskog rata i Hrvatski domobran Virovitica.

Vlatko Ljubić

GOVOR U MRTVOM JARKU 2016.

Poštovane Gospođe i Gospodo, dobro došli na ovo mjesto tišine i mučeništva! U šumi južno od ovog spomenika nekad se nalazio zaselak Male Trapinske; danas ne postoji jer su stanovnici odselili. Zapadno od spomenika spuštao se Duboki jarak. Na dnu jarka je bio izvor s kojeg su seljaci nosili vodu. Nakon ubojstva koja su se u njemu dogodila, Duboki jarak je nazvan Mrtvački, ili Mrtvi jarak.

Paško Peraić, koji je živio u ovom djelu Male Trapinske, je svjedočio da su partizani jednu kolonu zarobljenika, većinom civila, vodili iz pravca sela Bukove, ovim putem kojim smo i mi ovamo došli. Oko pedesetak metara ispred ovog spomenika, na mjestu gdje je put skretao prema kućama ovog djela Male Trapinske, kolonu su dočekala dva vojsnika iz sela Borove. Oni su izabrali mjesto smaknuća i partizanskog zapovjednika izvijestili da je ovdje najzgodnije. Partizani su zarobljenike zatvorili u štagalj obitelji Peraić. U pola noći otjerali su ih u Duboki jarak, mučili i pobili.

Idućeg večeri u Peraićevu je kuću dovedena nova grupa zarobljenika. Iako je bilo hladno, zarobljenici su na sebi imali samo gaćice. Ništa nisu govorili, bili su uplašeni, „vidio sam da su drhtali“, rekao nam je Paško Peraić. Ujutro su ih otjerali. Prema Peraiću u Mrtvom jarku su postojale **četiri masovne grobnice**.

Trojica suhopoljskih partizana su o događajima u Suhopolju i okolici izvijestili tadašnjeg ministra jugoslavenske vlade Andriju Hebranga. Bivše etnike iz 4. bataljuna V. proleterske crnogorske brigade optužili su za zločine, a solunske dobrovoljce i velikosrbe optužili da provode teror nad hrvatskim stanovništvom. Solunski dobrovoljci, koji su se nakon rata vratili iz Srbije, optužili su sve Hrvate pa čak i Srbe starosjedioca da su ustaše.

Suhopoljski partizani u svom izvješću Andriji Hebrangu hrvatske zarobljenika nazivaju „nevinim Hrvatima“ i izvještavaju ga da je hrvatsko stanovništvo nezadovoljno i uzbuđeno zbog ubojstava „nevinih Hrvata“. Prema njihovim tadašnjim saznanjima, na pedesetak kilometara **puta izmeću Pitomače i Sladojevaca, ubijeno je 1416 zarobljenika**.

Očito je da su se smaknuća hrvatskih zarobljenika i civila događala sustavno. Budući da je Komunistička partija u obnovljenoj Jugoslaviji prigrabila diktatorsku vlast, to se nije moglo događati bez naređenja i odobrenja njenog vodstva.

Teror koji se događao u **Suhopolju** bio je politička mješavina komunizma, etništva i jugoslavenstva. Njime su bile pogodne ne samo kolone hrvatskih zarobljenika koje su se predale na bleiburškom polju, ne samo hrvatsko pučanstvo u Suhopolju, nego čak i partizanske obitelji i nositelji partizanske vlasti hrvatske nacionalnosti.

Partizani hrvatske nacionalnosti bili su većinom pod komunističku zastavu mobilizirani seljaci i građani, po vjerskom sastavu katolici, a po političkom opredjeljenju prije rata pristaše Hrvatske seljačke stranke. Iz pisma suhopoljskih partizana se ne može očitati mržnja prema zarobljenim hrvatskim

vojniciima koji su vojevali pod barjakom Nezavisne Države Hrvatske. Pogotovo se ne može očitati mržnja koja bi odobravalala njihovo ubijanje. Naprotiv, izražena je solidarnost i pokrenuta akcija da se zločini zaustave. Podjela između partizana Hrvata na jednoj strani i hrvatskih vojnika na drugoj strani izazvana je više nesretnim ratnim okolnostima nego političkim i svjetonazorskim podjelom unutar hrvatskog naroda; više su je nametali neprijatelji hrvatskog naroda nego sam narod.

U ratu, nakon rata, i dan danas Hrvatima je opasnost bio i ostalo ovaj prešutni antihrvatski savez komunizma, etništva i jugoslavenstva koji je nakon propasti komunizma politikom pomirenja zlorabio za privatizaciju, bogatstvo, zadržavanje povlaštenog položaja, osiguranje gospodarske i društvene moći, i osvajanje hrvatskih državnih institucija. Kao i nekad, ovaj antihrvatski savez komunizma, etništva i jugoslavenstva, skriven iza maske antifašizma, moćan i utjecajan, ostao je i na novim i na ponovo postao ono što je uvijek i bilo: tužitelj hrvatskog naroda, politički neprijatelj, vojnika i svećenika i u Drugom svjetskom ratu i u Domovinskom ratu, i nakon Drugog svjetskog rata i nakon Domovinskog rata. Pod optužbom da je radio za ustaše ovaj prešutni antihrvatski savez je nekoliko godina nakon spomenutih događaja u Suhopolju ubio i Andriju Hebranga.

Protiv proglašenja svetim mučenika Alojzija Stepinca prešutni antihrvatski savez komunizma, etništva i jugoslavenstva jedinstven je i danas. Kao i nekad pomagan financijski i politički od utjecajnih krugova iz zemlje i inozemstva, tajno i javno, ovaj podriva ovaj savez, kao baza svih antihrvatskih i antikatoličkih nastojanja, vodi svoj antihrvatski rat. Ako hrvatska politika dopusti da bude uspavana i ovu nametnutu borbu ne prihvati svom odlučnošću, hrvatska država će sve više slabiti, a okupljanje na ovakvim mjestima bit će sve manje poželjno.

Sjedinjeni u sjećanju i molitvi sa žrtvama kojih se danas sjećamo vjerujemo da hrvatski narod iz sadašnjih problema i borbi može izići i složniji i jači, a Republika Hrvatska pravednija i bolja za sve koji u njoj žive.

Hvala!

